

Postanowienie z dnia 13 lutego 1997 r.
I PZ 3/97

Począwszy od dnia 1 lipca 1996 r. osoba pozostająca ze stroną postępowania w stałym stosunku zlecenia nie może być jej pełnomocnikiem i dotyczy to także przypadków udzielenia takiego pełnomocnictwa przed wejściem w życie ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189).

Przewodniczący SSN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski, Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 lutego 1997 r. sprawy z powództwa Zenona S. i Jana G. przeciwko [...] Zakładom Przemysłu Bawełnianego "N." w Ł.o zapłatę, na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 grudnia 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć zażalenie

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 29 października 1996 r. [...] Sąd Apelacyjny w Białymstoku rozstrzygnął o rewizji powodów Zenona S. i Jana G. od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Łomży z dnia 10 kwietnia 1996 r.[...]

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 1996 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku odrzucił kasację powoda Zenona S. Sąd Apelacyjny wywiódł, że "wprawdzie art. 87 KPC w brzmieniu ustalonym nowelą z dnia 1 marca 1996 r. stanowi, że radcowie prawni uzyskali prawo do zastępstwa procesowego na tych samych zasadach co adwokaci, jednak tego przepisu nie można stosować w oderwaniu od przepisów dotyczących uprawnień radców prawnych". Dotyczy to także uprawnienia do wnoszenia kasacji. Skoro więc powód nie mógł być reprezentowany przez radcę prawnego, to złożona przez niego kasacja podlegała odrzuceniu, jako wniesiona przez osobę nieuprawnioną.

Na to postanowienie zażalenie złożył powód Zenon S. Zarzucił on naruszenie art. 199 § 2 KPC przez brak wezwania powoda do uzupełnienia kasacji oraz naruszenie art. 87 § 1 KPC przez odrzucenie kasacji wniesionej przez radcę prawnego, który zastępował powoda na podstawie umowy zlecenia. Zdaniem powoda brak w zakresie zdolności procesowej zawsze daje się uzupełnić i Sąd Apelacyjny powinien dążyć do jego usunięcia. Gdyby powód został wezwany do usunięcia braku, to ustanowiłby pełnomocnika będącego adwokatem. Nadto powód wywiódł w zażaleniu, że znowelizowany przepis art. 87 § 1 KPC jest przepisem późniejszym niż ustawa o radcach prawnych. Zdaniem powoda nie dokonywanoby zmian przepisu art. 87 § 1 KPC w zakresie pominięcia radców jako pozostających ze stroną w stałym stosunku zlecenia czy zarządu majątkiem, gdyby nie chciano ich upoważnić do zastępowania osób fizycznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

[...] Do czasu wejścia w życie nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego pełnomocnikami osoby fizycznej mogła być także osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia. Taką też podstawą legitymował się w sprawie radca prawny występujący imieniem powoda. Taka możliwość ustanawiania pełnomocników została jednakże zniesiona w wyniku nowelizacji KPC. Żaden przepis ustawy nowelizującej nie dotyczy możliwości kontynuowania zastępstwa procesowego wynikającego z pełnomocnictwa udzielonego osobom pozostającym ze stroną w stałym stosunku zlecenia. Należy więc uznać, że począwszy od dnia 1 lipca 1996 r. osoby pozostające ze stroną w stałym stosunku zlecenia nie mogą być pełnomocnikami i dotyczy to także przypadków udzielenia takiego pełnomocnictwa przed wejściem w życie nowelizacji. Można mieć wątpliwości czy pełnomocnictwo takie nie zachowało skuteczności do czasu zakończenia postępowania rewizyjnego, toczącego się zgodnie z przepisem art. 11 ust. 2 ustawy nowelizującej na podstawie przepisów dotychczasowych. Niewątpliwie jednak przepis ten nie dotyczy już postępowania kasacyjnego. Bez względu więc na tę kwestię, pozostawanie ze stroną w stałym stosunku zlecenia, na podstawie którego udzielono pełnomocnictwa przed wejściem w życie nowelizacji KPC, nie może być podstawą do uznania uprawnienia radcy prawnego do złożenia kasacji.

Słusznie więc Sąd Apelacyjny uznał, że kasacja była niedopuszczalna i prawidłowo ją odrzucił (art. 393⁵ KPC). Wobec tego zażalenie powoda podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 w związku z art. 397 § 2 i 393¹⁹ KPC.

Notka

W pominiętym fragmencie uzasadnienia Sąd Najwyższy uznał wniesienie kasacji przez radcę prawnego jako pełnomocnika osoby fizycznej za niedopuszczalną - patrz: notka zamieszczona w OSNAPiUS 1997 nr 19 poz. 380.

=====